

מכללת יעקב הרצוג
 ליד ישיבת הר-עציון
 מרכז הדרכה בתנ"ך
 ימי עיון - קיץ תשס"ו

ד"ר מרים וייטמן

בין כניעה לעצמאות מדינית
 בנבואות ישעיהו וירמיהו

מלכי יהודה בתקופת ישעיהו וירמיהו

- עוזיהו (52 שנים)
- יותם (16 שנים)
- אחז (16 שנים)
- חזקיהו (29 שנים)
- מנשה (55 שנים)
- אמון (2 שנים)
- יאשיהו (31 שנים)
- יהואחז (3 חדשים)
- יהויקים (11 שנים)
- יהויכין (3 חדשים)
- צדקיהו (11 שנים)

רמב"ן בראשית פרק לב פסוק ז

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו - כבר תפסוהו החכמים על זה. אמרו בבראשית רבה

(עה ג) מחזיק באזני כלב וגוי' (משלי כו יז). אמר לו הקב"ה, לדרכו היה מהלך והיית משלח אצלו ואומר לו כה אמר עבדך יעקב: ועל דעתי גם זה ירמוז כי אנחנו התחלנו נפילתנו ביד אדום, כי מלכי בית שני באו בברית עם הרומיים... והיא היתה סבת נפילתם בידם.

רמב"ן בראשית פרק מז פסוק כח

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה - כבר הזכרתי כי רדת יעקב למצרים הוא גלותינו היום ביד החיה הרביעית רומי הרשעה, כי בני יעקב הם עצמם סבבו רדתם שם במכירת יוסף אחיהם, ויעקב ירד שם מפני הרעב, וחשב להנצל עם בנו בבית אוהב לו, כי פרעה אוהב את יוסף וכבן לו, והיו סבורים לעלות משם ככלות הרעב מארץ כנען, כמו שאמרו "לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען". והנה לא עלו, אבל ארץ עליהם הגלות, ומת שם ועלו עצמותיו, וזקני פרעה ושריו העלוהו, ועשו עמו אבל כבד: וכן אנחנו עם רומי ואדום. אחינו הסיבנו ביאתינו בידם, כי כרתו ברית עם הרומיים. ואגריפס המלך האחרון לבית שני ברח אליהם לעזרה, ומפני הרעב נלכדו אנשי ירושלים, והגלות ארץ עלינו מאד, לא נודע קצו כשאר הגלות. ואנחנו בו כמתים אומרים יבשו עצמותינו נגזרנו לנו, ויעלו אותנו מכל העמים מנחה לה', ויהיה להם אבל כבד בראותם כבודנו. ואנחנו נראה בנקמת ה', יקימנו ונחיה לפניו.

מסכת גיטין דף נו עמוד ב

אמר ליה רבן יוחנן בן זכאי: תן לי יבנה וחכמיה, ושושילתא דרבן גמליאל, ואסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק. קרי עליה רב יוסף, ואתימא רבי עקיבא: משיב חכמים אחר ודעתם יסכל, איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא.

מסכת ברכות דף כח עמוד ב

כשחלה רבי יוחנן בן זכאי, נכנסו תלמידיו לבקרו... בשעת פטירתו, אמר להם: פנו כלים מפני הטומאה, והכינו כסא לחזקיהו מלך יהודה שבא.